

ฉบับที่ 16 /2548

วันที่ 25 กุมภาพันธ์ 2548

ผลการประชุมเจ้าหน้าที่ระดับสูงกระทรวงการคลังในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก

นายนิส ชัยสูตร ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลัง เปิดเผยถึงผลการประชุมเจ้าหน้าที่ระดับสูงกระทรวงการคลังในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออก 15 ประเทศ ซึ่งจัดขึ้นเป็นครั้งแรก ในหัวข้อเรื่องนโยบายเศรษฐกิจมหภาคและการเปลี่ยนแปลงโครงสร้างในภูมิภาคเอเชียตะวันออก (Macroeconomic Policy and Structural Change in East Asia Conference) ที่จัดขึ้นโดยกระทรวงการคลังออสเตรเลีย ณ นครซิดนีย์ ประเทศออสเตรเลีย ระหว่างวันที่ 24-25 กุมภาพันธ์ 2548 โดยมีรายละเอียดที่สำคัญจากการประชุม สรุปได้ดังนี้

1. ที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันว่าประเทศในกลุ่มภูมิภาคเอเชียตะวันออกกำลังเผชิญกับความเสี่ยงจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกที่สำคัญ 4 ประการ ได้แก่ ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัดและบัญชีดุลการคลังของสหรัฐ ซึ่งจะส่งผลให้ค่าเงินดอลลาร์สหรัฐอ่อนตัวลงอย่างรวดเร็ว ปัญหาราคาน้ำมันในตลาดโลกที่เริ่มปรับตัวสูงขึ้น ปัญหาแนวโน้มการเพิ่มขึ้นของอัตราดอกเบี้ย และปัญหาการขยายตัวที่ลดลงของเศรษฐกิจจีน โดยปัญหาค่าเงินดอลลาร์อ่อนตัวและปัญหาราคาน้ำมันสูงเป็นปัญหาที่ประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกจะต้องให้ความสำคัญเป็นพิเศษในระยะเวลาอันใกล้

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังในฐานะผู้แทนเจ้าหน้าที่ระดับสูงกระทรวงการคลังของไทย ได้เสนอความเห็นในที่ประชุมว่า เนื่องจากประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจที่สูงกว่าประเทศในภูมิภาคอื่นๆ และเริ่มมีการค้าขายกันเองในภูมิภาคมากขึ้น ประกอบกับเป็นกลุ่มประเทศที่มีทุนสำรองระหว่างประเทศรวมกันมากกว่าร้อยละ 70 ของทุนสำรองระหว่างประเทศทั้งหมดของโลก ดังนั้น ประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกควรมีความร่วมมือทางการค้า (Regional trade cooperation) และความร่วมมือทางการเงิน (Regional financial cooperation) มากขึ้น โดยเฉพาะความร่วมมือทางการเงินที่นอกเหนือจากความตกลงที่เชียงใหม่ (Beyond Chiang Mai Initiative) และความร่วมมือในการพัฒนาตลาดพันธบัตรเอเชีย (Asia Bond) ร่วมกัน นอกจากนี้ ประเทศในกลุ่มเอเชียตะวันออกควรเตรียมความพร้อมในลักษณะร่วมกัน (Collective action) เพื่อรองรับความเสี่ยงต่างๆ จากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก

2. การใช้นโยบายการคลังเพื่อรองรับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกควรคำนึงถึงการมีวินัยทางการคลังอย่างเคร่งครัด โดยนาย Richard Hemming จากกองทุนการเงินระหว่างประเทศ (IMF) ได้เสนอให้มีการนำกฎนโยบายการคลัง (Fiscal Policy Rule) มาเป็นเป้าหมายในการดำเนินนโยบายการคลัง เช่นเดียวกับกฎนโยบายการเงิน (Monetary Policy Rule) ที่ธนาคารกลางในหลายประเทศมีการกำหนดเงินเพื่อเป็นเป้าหมายในการดำเนินนโยบายการเงิน

ผู้อำนวยการสำนักงานเศรษฐกิจการคลังในฐานะผู้อภิปรายนำ (Lead discussant) ในหัวข้อการใช้นโยบายเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลก ได้แสดงความเห็นว่า ในทางปฏิบัติ การนำกฎนโยบายการคลังอาจทำได้ยากกว่ากฎนโยบายการเงิน เนื่องจากนโยบายการคลังมีหลายเป้าหมาย เช่น การกระจายรายได้ การจัดสรรทรัพยากรให้มีประสิทธิภาพ การกระตุ้นเศรษฐกิจ และการรักษาเสถียรภาพทางเศรษฐกิจ ในขณะที่นโยบายการเงินมักจะมีเป้าหมายเดียวคือการรักษาเสถียรภาพของราคา อย่างไรก็ตาม การใช้นโยบายการคลังของประเทศไทยในปัจจุบันได้มีการคำนึงถึงการรักษาวินัยทางการคลังอย่างเคร่งครัด โดยกระทรวงการคลังของไทยได้มีการกำหนดกรอบความยั่งยืนทางการคลังมาใช้ประกอบการดำเนินนโยบายการคลัง ซึ่งประกอบไปด้วย การกำหนดให้หนี้สาธารณะต้องไม่เกินร้อยละ 50 ของ GDP การกำหนดให้งบประมาณต้องสมดุลภายในปี 2550 และการกำหนดให้ภาระหนี้ต้องงบประมาณต้องไม่เกินร้อยละ 16 อนึ่ง เนื่องจากเศรษฐกิจไทยในปัจจุบันมีการขยายตัวอย่างสูงและมีการเก็บรายได้ได้เกินเป้าหมายค่อนข้างมาก ทำให้ฐานะทางการคลังของประเทศไทยมีความเข้มแข็งมากขึ้น ดังจะเห็นได้จากการที่รัฐบาลไทยสามารถตั้งงบประมาณสมดุลได้ก่อนกำหนดถึง 2 ปี

3. ที่ประชุมมีความเห็นร่วมกันว่า การดำเนินนโยบายการคลังควรมีการประสานกับการดำเนินนโยบายการเงินอย่างใกล้ชิด เพื่อสร้างนโยบายการคลังและนโยบายการเงินที่ผสมผสาน (Policy Mix) ในการดำเนินนโยบายเศรษฐกิจ นอกจากนี้ ที่ประชุมได้มีการพูดถึงรูปแบบของการกำกับสถาบันการเงินที่เหมาะสม เพื่อให้การดำเนินนโยบายการเงินและนโยบายการคลังมีประสิทธิภาพสูงสุด

ทั้งนี้ การประชุมเจ้าหน้าที่ระดับสูงกระทรวงการคลังในกลุ่มประเทศเอเชียตะวันออกเฉียงใต้จะมีการประชุมอีกครั้งในอีก 18 เดือนข้างหน้า
